

MONSSVEEN

BARNEHAGE SA

PEDAGOGISK PERIODEPLAN 2018 – 2019

«Trygge
barn tør –
ulikhet er
vår styrke!»

Innhold

1.	FORORD.....	2
2.	OM MONSSVEEN BARNEHAGE.	3
3.	BARNEHAGENS STYRINGSDOKUMENT.	5
4.	BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG.....	6
	Visjon og hovedmål.....	6
	Likestilling og likeverd.....	7
5.	BARNEHAGENS PEDAGOGISKE PRAKSIS	8
	Progresjon.....	8
	Omsorg.....	8
	Lek.....	9
	Danning.....	10
	Sosial kompetanse og vennskap:	10
	Monssveen barnehages dannelsesplakat:.....	11
	Læring.....	12
	Språk:.....	13
	5 om dagen-barnehage:.....	14
	Trafikksikker barnehage:.....	15
6.	FAGOMRÅDER.....	16
7.	VURDERING.....	17
	Planlegging.....	17
	Dokumentasjon.....	17
	Vurdering.....	18
8.	BARNES MEDVIRKNING.	19
9.	FORELDRENES MEDVIRKNING.	20
10.	OVERGANGER	21
	Når barnet begynner i barnehagen:	21
	Overganger innad i barnehagen:	22
	Overgangen mellom barnehage og skole:	22
	Gjøvik kommunes overgangsrutiner fra barnehage til skole:.....	23

1. FORORD

Årsplanen er barnehagens overordnede pedagogiske dokument og er hjemlet i Lov om barnehager § 2. Den er et arbeidsredskap for barnehagens personale og dokumenterer barnehagens valg. Gjennom blant annet årsplanen blir foreldre gitt mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen. Videre er den grunnlaget for kommunens tilsyn med barnehagen og den skal gi informasjon til andre, som politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Monssveen barnehage utarbeider sin årsplan som en to-årig pedagogisk periodeplan. Periodeplanen for 2018 og 2019 er godkjent av barnehagens samarbeidsutvalg 07.02.2018.

I 2017 fikk barnehagene ny rammeplan. Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven og dermed forpliktende for barnehagen. Den er også et arbeidsdokument for personalet.

Iverksetting og realisering av den nye rammeplanens målsetninger vil ha fokus hos oss de neste to årene. I den forbindelse tar Monssveen barnehage del i et felles prosjekt for «Gjøvikbarnehagene» (alle kommunale og private barnehager i Gjøvik). Vi jobber i nettverk for å dra nytte av hverandres ulike erfaringer og for å utvikle felles kompetanse.

Et av prosjektets hovedfokus er et område fra Rammeplanen som heter «Livsmestring og helse». Dette omfatter både fysisk og psykisk helse. Vi setter fokus på gode kostholdsvaner og fysisk utfoldelse, men også på å hjelpe barna til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Vi vil bidra til at barna kan utvikle selvinnsikt og god selvfølelse og lære å ta gode valg i livet. Barns selvfølelse blir vår «fordypning» innad i prosjektet de neste to årene.

«Trygge barn tør – ulikhet er vår styrke!».

Dette er Monssveen barnehages visjon og skal ligge til grunn for alt vi jobber med. Barns selvfølelse utvikles gjennom opplevelsen av trygghet og mestring. Vi ønsker at barna skal være trygge nok til å være nysgjerrig på livet rundt seg og finne sin plass i det store fellesskapet – med gode venner! Vi er opptatt av, og skal aktivt støtte, barns sosiale utvikling og bygge selvfølelse og trygghet!

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing». (Rammeplan for barnehagen).

Vi er avhengig av et godt samarbeid både med foreldre og andre samarbeidspartnere for at barnehagen skal bli et godt sted å være, for liten og stor. Samarbeidet skal sikre at barna – vår viktigste ressurs – blir sett og ivaretatt på en god måte!

Gjøvik, 10.01.2018

Berit Rydland
Daglig leder

2. OM MONSSVEEN BARNEHAGE.

Monssveen barnehage åpnet dørene 1. mars 2004 og er eid av de foreldrene som til enhver tid har barn her. Barnehagen har kommunal støtte og er organisert som et samvirkeforetak, Monssveen barnehage SA. Foretaket har egne vedtekter som beskriver formål og medlemskap.

Monssveen barnehage er godkjent for opptil 101 barn, dersom alle barna er over 3 år. Vi har imidlertid alltid barn både over og under 3 år, og antallet barn varierer mellom 75 og 80 avhengig av den årlige alderssammensetning.

I Monssveen barnehage finner du fire avdelinger:

Askeladden, 23 barn fra 3 – 5 år,

Tyrihans, 21 barn fra 1 – 5 år,

Smørbukk, 18 barn fra 1 – 5 år

Veslefrikk, 14 barn fra 1 – 2 år.

Selv om barnehagen er organisert med fire adskilte avdelinger er vi mye sammen «på tvers». Vi har aldersdelte grupper for de minste og de største barna hver uke og vi drar på felles turer eller har felles prosjekter både utendørs og innendørs. Markering av fest- og merkedager gjør vi i fellesskap ved samlinger eller andre aktiviteter.

Hver avdeling har 4 – 4,5 årsverk som grunnbemanning, avhengig av hvor mange barn over og under 3 år som går der. På alle avdelinger er det minst to pedagoger/pedagogisk ledere samt to eller tre assistenter eller fagarbeidere. Noen avdelinger er forsterket med en støttepedagog/assistent etter behov.

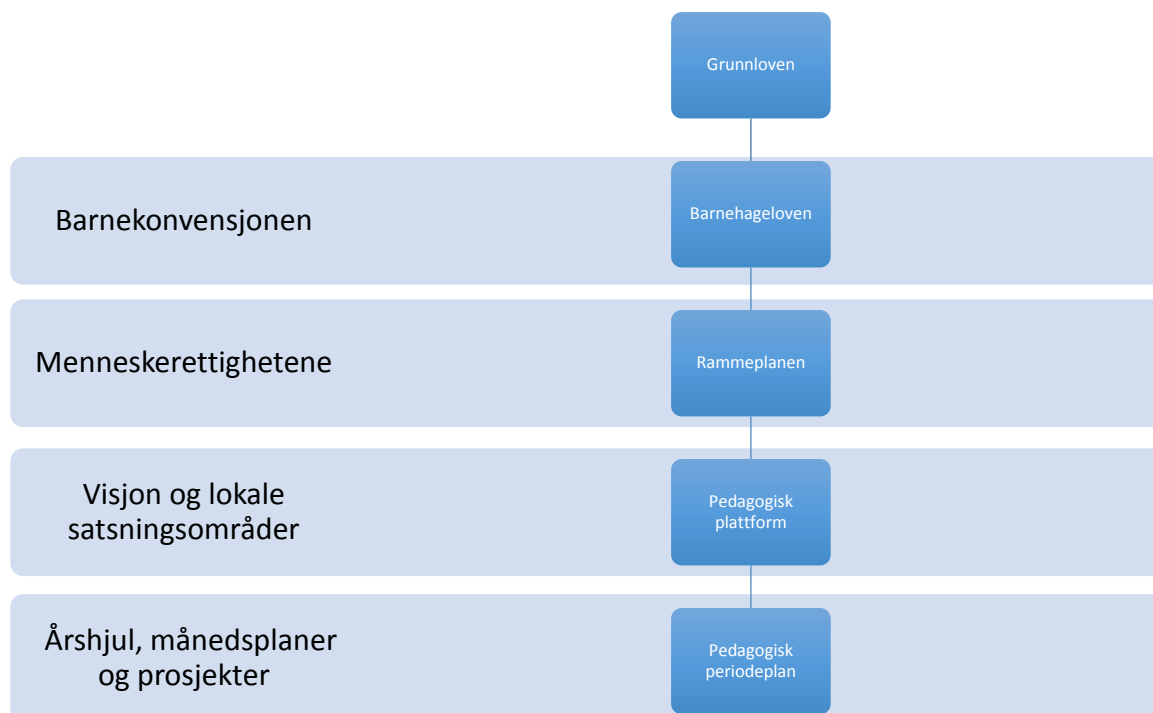
Vi oppfyller alle lovpålagte krav, inkludert kravet til pedagogisk bemanning etter ny forskrift pr. 01.08.2018. Les mer om nøkkeltall for barnehagen på

<https://www.barnehagefakta.no/barnehage/1020907/monssveen-barnehage-sa>

Vår barnehage har i mange år hatt mange mannlige ansatte, og andelen menn er i dag 7 av 30. Å ha både kvinnelige og mannlige ansatte er viktig for at barna skal få gode rollemodeller av begge kjønn. Det bidrar også til at både lærings- og arbeidsmiljøet vår blir preget av varierte og utfyllende perspektiver.

Monssveen barnehage benytter seg av kommunikasjonsverktøyet MyKid for å ivareta informasjonsflyten og en god dialog mellom barnehage og hjem. For mer informasjon om barnehagen, logg inn på MyKid som forelder eller les på vår hjemmeside: <http://monssveenbarnehage.no/>

3. BARNEHAGENS STYRINGSDOKUMENT.

Menneskerettighetene:

Menneskerettigheter er grunnleggende rettigheter alle mennesker har, uansett kjønn, religion, alder eller nasjonalitet. Barn er ikke mini-mennesker med mini-rettigheter. Det betyr at alle nasjonale og internasjonale lover skal beskytte barn på lik linje med voksne.

Barnekonvensjonen:

Barnekonvensjonen er en avtale mellom nesten alle land i verden. Der står det om hvordan alle barn i verden skal ha det. Norge har underskrevet barnekonvensjonen og gjort den til norsk lov.

Barnekonvensjonen gir barn egne rettigheter, for eksempel rett til skole, helsehjelp, lek og fritid. En viktig rettighet er at barn skal bli hørt i saker som gjelder dem. http://barneombudet.no/wp-content/uploads/2013/09/fns_barnekonvensjon.pdf

Grunnloven:

Grunnloven er Norges eldste og viktigste samling av lover. Stortinget har bestemt at menneskerettighetene skal være en del av Grunnloven. Barn er jo mennesker, så menneskerettighetene gjelder også for barn. Staten må derfor ta et særlig ansvar for at barn beskyttes mot vold, blir respektert som mennesker og for at de får gå på skole og utvikle seg.

I Grunnloven finnes det egne bestemmelser for barn som sier at de blant annet har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv. Deres mening skal også tillegges vekt. I saker som gjelder barn er det viktig at de som bestemmer eller tar avgjørelser tenker på hva som er det beste for barna. Dette kalles å tenke på barnets beste.

(Barneombudet).

4. BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG.

Vårt verdigrunnlag henger sammen med våre styringsdokumenter og vårt pedagogiske grunnsyn.

I Monssveen barnehage har vi et helhetssyn på barn. Dette betyr at vi ser barns utvikling som et dynamisk og tett sammenvevd samspill mellom deres fysiske og mentale forutsetninger og miljøet de vokser opp i. Alle har rett til egne tanker og følelser og skal møtes med respekt og likeverd. Vi skal formidle grunnleggende verdier som fellesskap, omsorg og medansvar og retten til å være forskjellige. Gjennom vår visjon og våre hovedmålsettinger synliggjør vi disse verdiene.

Visjon og hovedmål.

En visjon kan defineres som et mentalt bilde av framtiden, eller en høyere mål og mening. Formålet med å ha en visjon er å finne en «ledestjerne» som virker samlende og inspirerende, og som man i fellesskap kan strekke seg mot.

«Trygge barn tør – ulikhet er vår styrke» er Monssveen barnehages visjon. Vi ønsker at vår visjon skal være et retningsgivende fremtidsbilde som inspirerer, engasjerer og utfordrer oss til utvikling og til å se nye muligheter. Den skal appellere både til hjerte og hjerne, og gi oss veiledning i å ta de rette beslutninger i det praktiske og pedagogiske arbeidet. Likeverd og respekt mellom mennesker er verdier vi ønsker å framheve gjennom visjonen vår, og visjonen skal ligge til grunn for de mål og planer som legges for Monssveen barnehages innhold.

Hovedmål knyttet til vår visjon er:

I Monssveen barnehage

- skal vi gi barn trygghet til å tørre å være den de er og ta egne valg
- skal vi gi barn alle muligheter til å bli den beste utgaven av seg selv
- skal vi gi alle barn opplevelsen av å være en styrke for fellesskapet

Likestilling og likeverd.

Arbeid med likestilling og likeverd er et grunnleggende arbeid i barnehagen og noe som har betydning både i samfunnsmessig sammenheng, på barnehagenivå, og for det enkelte barns liv.

Rammeplanen sier at: «Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.» Videre sier den at:

«Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen»..

Vårt utgangspunkt er at barns rett til medvirkning først kan innfris når hvert barn blir anerkjent og respektert som den unike personen han eller hun er. For å sikre at vi som er ansatt i Monssveen barnehage er bevisst vårt ansvar som rollemodell i dette arbeidet, skal vi jevnlig reflektere over:

- Hva legger vi i begrepene likestilling og likeverd?
- Hvordan jobber vi med våre holdninger for å fremme likeverd og likestilling?
- Hvordan jobber vi med å motvirke alle former for diskriminering i vår barnehage?
- Hvordan jobber vi med å fremme nestekjærlighet blant barn og voksne i barnehagen?

5. BARNEHAGENS PEDAGOGISKE PRAKSIS

Progresjon.

Med begrepet progresjon menes fremgang, læring og utvikling.

Alle barn skal oppleve en progresjon gjennom barnehagens innhold.

Det er viktig at vi gir barna en balanse mellom det å oppleve mestring og å kunne strekke seg etter nye mål. Dette gir barna mulighet til å lære nye ting og utvikle en god selvfølelse ved å mestre nye oppgaver.

I Monssveen barnehage skal barna hele tiden få nye muligheter til å oppleve at de mestrer. Alle barn *kan*, hvis de får bygge på det de mestrer hver for seg.

Vi har utarbeidet en egen progresjonsplan spesielt knyttet til *hvert fagområde*. Vi presiserer at progresjonsplanen er en veiledende plan. Barn får tilpasset læring ut fra alder, egne forutsetninger og behov.

Mål for progresjon innenfor alle fagområder:

- Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.
- Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Omsorg.

Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for bærekraftig utvikling.

(Barnehageloven §2 Barnehagens innhold.)

Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. I Monssveen barnehage har vi en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn. En omsorgsfull relasjon er preget av at vi må være åpne, oppmerksomme, gir nærhet, anerkjenner, ser, hører og er i samspill med andre. Vi er opptatt av at vi skal møte hverandre med respekt, vi er ulike, men like mye verdt, og at alle skal føle at de blir tatt vare på og at noen bryr seg om dem.

Omsorg har en stor verdi i seg selv, og er knyttet til oppdragelse, helse og trygghet, og det er en forutsetning for barns utvikling og læring.

I barnehagen er vi opptatt av å ha et miljø som er preget av humor, glede, og omtanke for hverandre.

God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, for å skape gode relasjoner og til å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet.

God omsorg gir også et godt grunnlag for sosial kompetanse og er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

Det er de voksnes ansvar og veilede og hjelpe barn til å se hvordan de kan gi eller få omsorg av andre mennesker rundt seg

Lek.

Leken har en fremtredende plass i barns liv – og det skal den også ha i barnehagen. Leken gir rom for utvikling og læring hos barnet. I samhandling med andre barn legges grunnlaget for læring og utvikling av sosial kompetanse. Barn lærer blant annet å vente på tur, rolletaking, ta andres perspektiv, hevde seg selv og slippe andre til. Barnet får trent sine samarbeidsevner, bearbeidet sine opplevelser og utviklet sitt språk. Barna kan utforske verden og skaffe seg kunnskap og forståelse.

Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel i barnehagen. Leken er et av våre viktigste pedagogiske arbeidsmåter og verktøy. I barnehagen skal barnet få impulser og inspirasjon til sin lek gjennom ulike opplevelser. Lek er barns væremåte og lekens egenverdi skal anerkjennes i barnehagen. Personalet skal støtte, inspirere og oppmuntre barna i deres lek ved å:

- Utnytte barnehagens rom og utstyr
- Skape utfordrende og inspirerende miljøer inne og ute
- Være en tilstedeværende og engasjert voksen
- Observere, veilede og være bevisst på sin rolle som «lekens vokter».

Danning.

Barnehagen skal fremme danning. Vi tenker at danning først og fremst er en prosess som skjer i møte mellom mennesker. I en barnehage møtes små og større mennesker. Her møtes folk med ulik bakgrunn, kultur, religion og utdanning.

Danningsprosessen handler om å tilegne seg verdier, normer, tanker og handlingsmåter som er viktige for å kunne delta i fellesskapet.

Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne.

En viktig del av danningsprosessen er å støtte barna i utviklingen av god selvfølelse.

Sosial kompetanse og vennskap:

Sosial kompetanse handler om møter mellom mennesker. Det å kunne kommunisere og være i samspill med andre i ulike situasjoner. Et barn som får være i samspill med andre, kan både tilpasse seg fellesskapet og være en synlig deltaker som hevder sin plass.

I Monssveen barnehage har vi som målsetning at barn skal utvikle:

- Sin evne til innlevelse i andres følelser,
- fellesskapsverdier og evne til positive sosiale handlinger som å hjelpe, oppmuntre og dele med andre
- sin evne til selvhevdelse vis a vis selvkontroll i sosial samhandling; vente på tur, inngå kompromisser, hevde seg selv og egne meninger på en god måte, tørre å stå i mot gruppepress og bli med i lek og samtale som allerede er i gang.

Opplevelser i leken blir viktig for barnas tilegnelse av sosial kompetanse.

Monssveen barnehages danningsplakat:

Danning

Hvorfor er dette viktig?

For at barn skal tørre å være den de er og ta egne valg.

For at barn skal få alle muligheter til å bli den beste utgaven av seg selv.

For at barn skal få opplevelsen av å være en styrke for fellesskapet.

Hva gjør vi?

Møter hvert barn med anerkjennelse og respekt.

Legger til rette for relasjonsbygging ved å styrke barns selvfølelse og sosiale kompetanse.

Gir barn opplevelsen av at deres stemme blir hørt.

Vurdering av arbeidet:

Individuelt: Kontinuerlig refleksjon over egne handlinger.

I fellesskap: Periodevis evaluering avdelingsvis og for hele barnehagen.

#rammeplanen

Læring.

I barnehagen skal de voksne støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring. Begrepet livslang læring viser til at læring skjer på ulike arenaer gjennom hele livet. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, danning, omsorg, språk og sosial kompetanse. Barn kan lære gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. De voksne i barnehagen må møte barns undring på en utfordrende og utforskende måte slik at dette danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen. Barns egne interesser og spørsmål bør danne grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen.

Læring skjer hele dagen i barnehagen, i både formelle og uformelle læringssituasjoner, formelle situasjoner er planlagte og ledet av voksne i barnehagen, mens uformelle situasjoner er hverdagsaktiviteter og her-og-nå situasjoner. Vi er opptatt av å knytte rammeplanens sju fagområder til både de formelle og uformelle læringssituasjonene. Vår oppgave er å tilrettelegge og skape gode læringssituasjoner ved å gi trygghet, førstehåndserfaringer og opplevelser. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner i barnehagen er forutsetning for god læring og opplevelse av glede og mestring.

Språk:

En god språkutvikling er viktig for barn både på kort og lang sikt. Evnen til å bruke språket er avgjørende for hvordan barn kan kommunisere med voksne og med andre barn, hvordan de kan sette ord på erfaringer, fortelle om noe viktig, diskutere og reflektere sammen med andre. At voksne oppfatter og bekrefter barns uttrykk og samtidig setter ord på deres inntrykk og opplevelser, er av avgjørende betydning for videre utvikling av talespråket.

I Monssveen barnehage skal vi sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Alle barn skal få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen.

I alle typer sosial samhandling foregår det språkstimulering. Sosial utvikling og språklig utvikling går hånd i hånd, felles opplevelser og aktiviteter gir unike muligheter for kommunikasjon mellom barn. Personalet i barnehagen er viktige som språklige forbilder. Gjennom samtaler, høytlesing, spill og felles aktiviteter får barna språklig trening.

Dersom barn trenger ekstra stimulering og tilrettelegging for en optimal språkutvikling, setter vi i gang tiltak som både kan avdekke vansker og hjelpe barnet i utviklingen.

5 om dagen-barnehage:

(Kropp, bevegelse, mat og helse)

85 % av barn i Norge under seks år tilbringer mesteparten av den tiden de er våkne i barnehagen. Om lag 6 500 barnehager huser nærmere 290 000 barn. Derfor er barnehagene en meget viktig arena for forebyggende helsearbeid.

Matvaner etableres tidlig, og innholdet i måltidene som serveres er av stor betydning. Gode vaner har man med seg hele livet. Mat og måltider er en sentral del av den daglige virksomheten i barnehagen, og måltidene i barnehagene utgjør en betydelig del av barnets totale kosthold.

Monssveen barnehage har derfor valgt å være en «5 om dagen»-barnehage. Dette er et konsept som Opplysningskontoret for frukt og grønt har tilegnet barnehager for å inspirere og motivere til å servere mer frukt og grønt. Dette er også i tråd med *Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen*, som helsemyndighetene har utarbeidet som et grunnlag for arbeidet med mat og måltider i barnehagen. Disse retningslinjene, samt ytterligere informasjon, tips og oppskrifter kan dere finne på www.frukt.no.

«5 om dagen» hører inn under fagområdet *Kropp, bevegelse, mat og helse* i Rammeplan for barnehagen. Les mer om mat og måltider i Monssveen barnehage på

Trafikksikker barnehage:
(Nærmiljø og samfunn)

«Trafikksikker» barnehage er et konsept som er utviklet for å kvalitetssikre at barnehagens trafikksikkerhetsarbeid ivaretar de krav som lover og forskrifter stiller. Monssveen barnehage skal være en trafikksikker barnehage. At vi er en trafikksikker barnehage er ingen garanti for at det ikke vil skje ulykker i fremtiden, men gjennom høyere bevissthet hos *ansatte, barn og foreldre* vil risikoen bli mindre.

Kriterier:

Noen kriterier handler om vårt arbeid i barnehagen, men andre retter seg mot foreldre.

Trafikksikkerhet integreres som en del av barnehagens omsorgs- og opplæringsarbeid og nedfelles i barnehagens årsplan

Det stilles krav til busselskap og drosjer om belter og trafikksikker atferd ved kjøp av transporttjenester
Foreldre involveres i barnehagens sikkerhetsarbeid

Vi har rutiner for å ivareta sikkerhet på parkeringsplass og port. Dette gjennomgås med foreldre årlig
Det stilles «krav» til foreldre om å sikre barn på vei til og fra barnehagen

Ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på tur

Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerhet på turer til fots, med bil eller buss

Barna lærer enkle trafikkregler for fotgjengere

Barna lærer om sikring i bil, sykkelhjelmer og refleks

Barnehagens dokumenter:

Barnehagen har en rekke dokumenter som handler om sikkerhet (barnehagens HMS-rutiner).

Alle disse dokumentene kan du få ved å henvende deg til daglig leder. Dette er f. eks: Rutiner for gjennomføring av tur og Beredskapsplaner: «Når barn blir borte på tur» og «når noen skader seg alvorlig».

Det pedagogiske arbeidet:

Arbeidet med trafikksikkerhet er viktig og hver gang vi er på tur snakker vi med barna om hva man må tenke på når man ferdes i trafikken. Dette er en viktig læringssituasjon hvor teori og praksis veves sammen på en naturlig måte.

De eldste barna (Superklubben) har trafikksikkerhet i samlinger inne. Vi bruker da Trygg trafikk pedagogiske opplegg. Til dette opplegget finnes det bøker, lydbøker, sanger, aktivitets ark, spill m.m. Barna vil bli kjent med beltedyret Tarkus. Dette er en hånd dukke som er en stor del av samlingene vi har.

Dere kan lese mer om hvordan vi jobber med trafikksikkerhet på

6. FAGOMRÅDER

De sju fagområdene vi møter i Rammeplanen gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og barnas lek danner viktig grunnlag for arbeidet med disse. Det er de samme områdene som barna møter som fag i skolen. Rammeplanens sju fagområder er:

- **KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST**
- **KUNST, KULTUR OG KREATIVITET**
- **ANTALL, ROM OG FORM**
- **NÆRMILJØ OG SAMFUNN**
- **KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE**
- **NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI**
- **ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI**

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Disse fagområdene vil sjelden opptre isolert, og som oftest tverrfaglig gjennom aktiviteter, samlinger og samtaler med barna. Arbeidet med fagområdene må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger.

For en videre forståelse av fagområdene henvises det til Rammeplan for barnehager der du kan lese om ytterligere mål og metoder. <https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

Hvordan vi jobber mer spesifikt med fagområdene står også beskrevet i barnehagens progresjonsplan, som dere finner på barnehagens hjemmeside og som vedlegg til pedagogisk periodeplan i eget hefte.

7. VURDERING.

Barnehagens dokumentasjon er grunnlaget for refleksjon og læring. Den skal brukes som en metode for å få fram ulike oppfatninger og åpne for kritisk og reflekterende praksis. Dokumentasjon skal hjelpe personalet til å se hva barna er opptatt av, og brukes sammen med barna.

Vurdering er refleksjon og utforskning som skal hjelpe oss til ny kunnskap. All vurdering skal bidra til å styrke og øke barnegruppas og det enkelte barns trivsel og utvikling.

Planlegging.

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet.

“Planlegging må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre” (Rammeplanen).

Monssveen barnehage har en felles periodeplan som gjelder for to år av gangen. Hvert år utarbeides det et årshjul med utgangspunkt i periodeplanen, og hver avdeling utarbeider i tillegg egne månedsplaner basert på barnegruppas utvikling og behov. Det skrives også et månedsbrev som blant annet synliggjør hvilke fagområder vi har vært innom den siste måneden. For at barnehagen skal være en best mulig opplevelse for barna hver dag, og også for det som møter dem senere i livet, vil samtaler og dialog med barn og foreldre være viktig i planleggingen av det pedagogiske arbeidet. Vi sikrer en systematisk planlegging av innhold og aktiviteter ved å benytte oss av egne skjema utarbeidet for dette. Disse vil også være utgangspunkt for vurdering/evaluering i etterkant.

Dokumentasjon.

“Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen” (Rammeplanen).

Å dokumentere barnas hverdag er viktig for oss. Ved å fange de små og store øyeblikk har vi et godt grunnlag for å tenke og reflektere over:

- Hva forteller dette oss om enkeltbarnet, barnegruppa, om de voksne?
- Hvordan kan vi bruke dette til å utvikle og forbedre den pedagogiske praksisen vår?

Personalet i Monssveen barnehage arbeider for å ha et bevisst forhold til hva vi dokumenterer og hvorfor. Vi har et mangfold av måter å dokumentere arbeidet vårt på. Vi bruker foto, film, tekstskaping, utstillinger, evalueringer, praksisfortellinger, utsagn fra barn, refleksjon osv. Ved å benytte oss av planleggingsskjema som bakgrunn for vurdering/evaluering, sikrer vi oss også verdifull dokumentasjon på arbeidet vi gjør.

Vurdering.

“Kunnskap om barnegruppens og enkeltbarnets trivsel og allsidige utvikling er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov.” (Rammeplanen).

Personalet vurderer aktiviteter som barna er med på. Dette gjør vi for å få et kritisk og distansert blikk på hvordan vi legger til rette for barns lærings- og dannelsesprosesser. Vi går stadig på jakt med det for øyet: Gjør vi det vi tror vi gjør? Vi prøver til enhver tid å ha et kritisk blikk på det med tanke på å forbedre og endre vår praksis. Samtaler med barna gir oss viktig informasjon om deres oppfatning av sin hverdag.

8. BARNS MEDVIRKNING.

Medvirkning handler om å bli spurt, bli lyttet til og akseptert som kompetent.

Barna skal få mulighet til å medvirke i fellesskapet og uttrykke sine synspunkter,

Barna skal erfare at deres stemme blir tatt på alvor og ha innflytelse på sin egen hverdag i barnehagen.

Personalet må være bevisst i alle situasjoner sammen med barna og gi hvert enkelt barn følelsen av å bli sett, hørt og verdsatt.

Barnehagen skal ivareta barns rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jfr. barnehageloven §§ 1 og 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av det som skjer i barnehagen. Alle skal få erfare å få innflytelse på det som skjer.

Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet, og de skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ha. (Rammeplanen).

Dersom barn skal oppleve at det å gi uttrykk for tanker og meninger er meningsfullt må de:

- Oppleve anerkjennelse for egne tanker og meninger
- Oppleve at egne tanker og meninger blir hørt
- Oppleve at egne tanker og meninger har betydning for andre

Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter gode relasjoner og god kommunikasjon mellom barnet og de voksne. De voksne må være lyttende til barnet, både til barnets talespråk og kroppsspråk. Det er viktig at de voksne prøver å forstå barnets følelsesuttrykk. Personalet må være bevisst i alle situasjoner sammen med barna og gi hvert enkelt barn følelsen av å bli sett, hørt og verdsatt. **Slik vil vi bidra til at barnets opplevelse av medvirkning på sitt eget liv i barnehagen styrker deres selvfølelse og opplevelse av egenverd.**

9. FORELDRENES MEDVIRKNING.

I barnehagelovens formålsparagraf heter det at «.....barnehagen i **samarbeid og forståelse med hjemmet** skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling». Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet.

Som foreldre og nærmeste omsorgspersoner kjenner dere deres barn best. I Monssveen barnehage mener vi at et godt foreldresamarbeid er nøkkelen til at vi kan bli en god pedagogisk institusjon, samt en dyktig forlenget arm i oppdragelsen av nettopp deres barn. Foreldrene har mye å tilføre innholdet i barnehagen, men det forutsetter at vi i barnehagen gir mulighet for dette. Det forutsetter også at foreldrene er engasjerte og bryr seg om barnehagens indre liv.

Arenaene for medvirkning og samarbeid er de daglige møtene i garderoben, foreldresamtaler, foreldremøter, samt andre arrangementer. Foreldrene sikres også medvirkning på barnehagens samlede virksomhet gjennom deltakelse i eierstyret og samarbeidsutvalget. Samarbeidsutvalget skal i henhold til Rammeplanen blant annet være med og fastsette barnehagens årsplan.

Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det er viktig at både foreldre og personalet har en felles holdning til at de trenger hverandre, og for at barnehagetilbudet skal være til det beste for barnet. Det at foreldre og ansatte har inngående kjennskap til hverandres oppdragelsesverdier og – praksis er en forutsetning for å ha en nær dialog.

Personalet vil imøtekomme foreldres ønsker og behov så langt det er mulig, og innenfor de rammene som er til disposisjon. Vi forventer tilbakemeldinger fra foreldre om positive og negative sider ved innhold og drift. Samtidig stiller vi krav til foreldrene når det gjelder beskjeder og avtaler. Vi skal vise alle foreldre respekt og imøtekommenhet, og samtidig forvente at foreldrene skal respektere oss og vårt arbeid.

Les mer om foreldremedvirkning og samarbeid mellom hjem og barnehage på Foreldreutvalget for barnehager sine sider: <http://www.fubhg.no/>

10. OVERGANGER

Barnehagen skal ivareta barnets behov for trygghet og tilknytning i oppstart og overganger. Dette skal skje i nært samarbeid med foreldrene.

Barnas utdanningsløp starter i barnehagen. Barnehagen legger grunnlag for læring på alle områder. Det kan være stor overgang for barn å skifte arenaer. Vi prøver å skape gode sammenhenger i alle overgangssituasjoner barnet vil møte i barnehagetida; når barnet begynner i barnehagen, ved overganger innad i barnehagen og når barnet skal begynne på skolen.

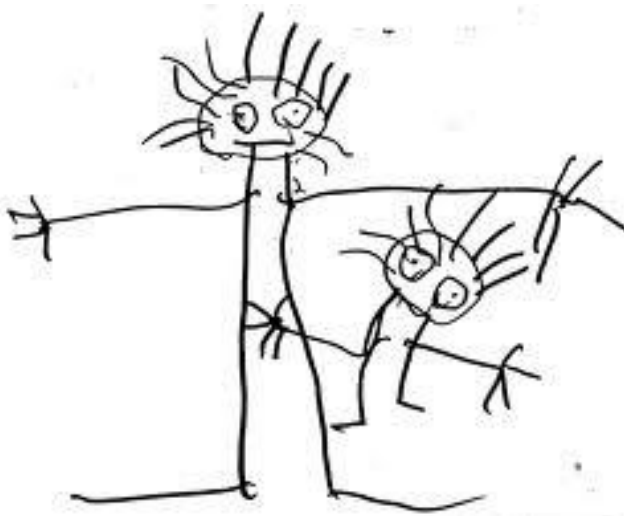
Overganger generelt er sårbare perioder som fører til rolleendringer, som igjen fører til nye forventninger. Det er viktig å støtte barnet i dets utvikling for å få en tryggest mulig overgang.

Når barnet begynner i barnehagen:

Alle barn og familier har ulike behov når det kommer til oppstart. For at små barn skal kunne utforske både nye relasjoner og et nytt miljø, trenger de en trygg base å utforske ut ifra. De første dagene etter barnehagestart må foreldrene være til stede, slik at barnet kan gjøre seg kjent med nye voksne og nye omgivelser.

Det er viktig at man som voksen, både personal og foreldre, er sensitive for hvordan barnet reagerer i møte med den nye hverdagen. Tilvenningstiden må derfor tilpasses barnas individuelle behov.

I god tid før avtalt oppstartdato sendes det ut informasjon om hvilken avdeling barnet skal gå på, hvilken voksen som blir primærkontakt og hvem de andre voksne på avdelingen er. Det kommer også en generell informasjon om hvordan rutinen for tilvenning er. Denne tilpasses som sagt til barnet, og gjøres slik at tryggheten blir ivaretatt på en best mulig måte. Nye foreldre tilbys en foreldresamtale kort tid etter oppstart.

Alle nye foreldre med barn som skal ha oppstart i barnehagen på høsten inviteres til et felles informasjonsmøte før sommerferien. Her får de vite litt om barnehagens organisering, innhold og rutiner.

Overganger innad i barnehagen:

Barnehagen er organisert i fire ulike avdelinger. *Askeladden* er for barn over 3 år, *Smørbukk* og *Tyrihans* har barn fra 1 – 5 år og *Veslefrikk* har bare 1- og 2-åringer.

Dette betyr at ved oppstart av nytt barnehageår vil flere barn oppleve noen endringer. Noen barn bytter avdeling, avdelinger får tilført helt nye barn og det kan være endringer i personalsammensetningen. Foreldre får informasjon om eventuelle endringer så snart det er praktisk mulig.

Personalet bruker god tid på å forberede barna på hvor de skal. Barna går på besøk til sine nye avdelinger, og de voksne gjør seg kjent med barna de skal være sammen med.

Overgangen mellom barnehage og skole:

I Superklubben (de eldste) har vi fokus på det vi kaller *skoleforberedende aktiviteter*. Her jobber vi med begrepstrening (som f.eks. størrelser, antall, form og farge), trafiksikkerhet og vi introduserer barna for bokstaver og tall. Det viktigste er imidlertid å hjelpe barna til å utvikle selvstendighet og **sosiale ferdigheter**, jfr. skolens anbefalinger (ta på klær og sko selv, gå på do, vente på tur, kunne ta imot beskjeder osv.).

Vi besøker skolene som barna skal gå på og blir kjent med omgivelser både inne og ute på skolen.

Superklubben starter opp i september og har egne halvårsplaner som deles ut til foreldrene i forkant av hver periode.

For de eldste barna er Superklubben noe de ser fram til lenge før det er deres tur til å bli «medlemmer». Klubben er ikke bare en spennende forberedelse til skolestart, men også en arena der barna får kjenne på mange gode følelser som er med på å styrke selvfølelsen; *samhold, forventning, mestring, det å være størst, stolthet, få være i fokus, rollemodell for de yngre barna osv.*

Superklubben har som tradisjon at de inviterer forrige års Superklubb (de som begynte i 1.klasse i august) til «gjenforeningsfest» i barnehagen. Dette gjennomføres i mai/juni hvert år.

«Tarkus – barnas trafikkvenn», Trygg trafikk

Gjøvik kommunes overgangsrutiner fra barnehage til skole:

Rutiner for overgang fra barnehage til skole.

Aktivitet	Tidspunkt	Ansvarlig
Informasjon om rutiner for overgang fra barnehage til skole står i barnehagenes årsplan	01.01	Styrer
Annonse i avisene om innskriving på skolen	November	Skoleadministrasjon
Annonsen om skolens innskrivingsdatoer henges opp i den enkelte barnehage	November	Styrer
Innskrivingskveld for foreldre Utfylling av skjema og informasjon om skolen	November	Rektor
I tilfeller der barnehagen og foreldrene mener det er nyttig med tilleggsinformasjon for å kunne tilrettelegge for en god skolestart, tar barnehagen kontakt med skolen.	1.mars	Styrer
Barnehagen besøker det enkelte barns skole (uformelt); går veien dit, ser på/leker i skolegården e.l	Vår	Styrer Pedagogisk leder
Bli-kjent-dag/dager på skolen Barnet får skriftlig invitasjon fra skolen Barnet får hilse på sin fadder Skolens ledelse er tilstede for foreldre som ønsker samtale om eget barn	Mai/Juni	Rektor Kontaktlærer
Ved behov for ytterligere informasjon fra barnehagene, kan skolen i samråd med foreldrene ta kontakt med den aktuelle barnehage for samtale	Etter skolestart	Kontaktlærer

Barn med spesielle behov/nedsatt funksjonsevne.

Barnehagen avtaler sammen med foreldre overgangsmøter med skolen og eventuelt samarbeidspartnere	Innen 1.november	Styrer
Utsatt skolestart; søknad diskuteres med foreldre og eventuelt henvises til PPT for vurdering	Innen 1.november	Styrer
Søknad om utsatt skolestart skal sendes skolekontoret	Innen 1.februar	Foreldre